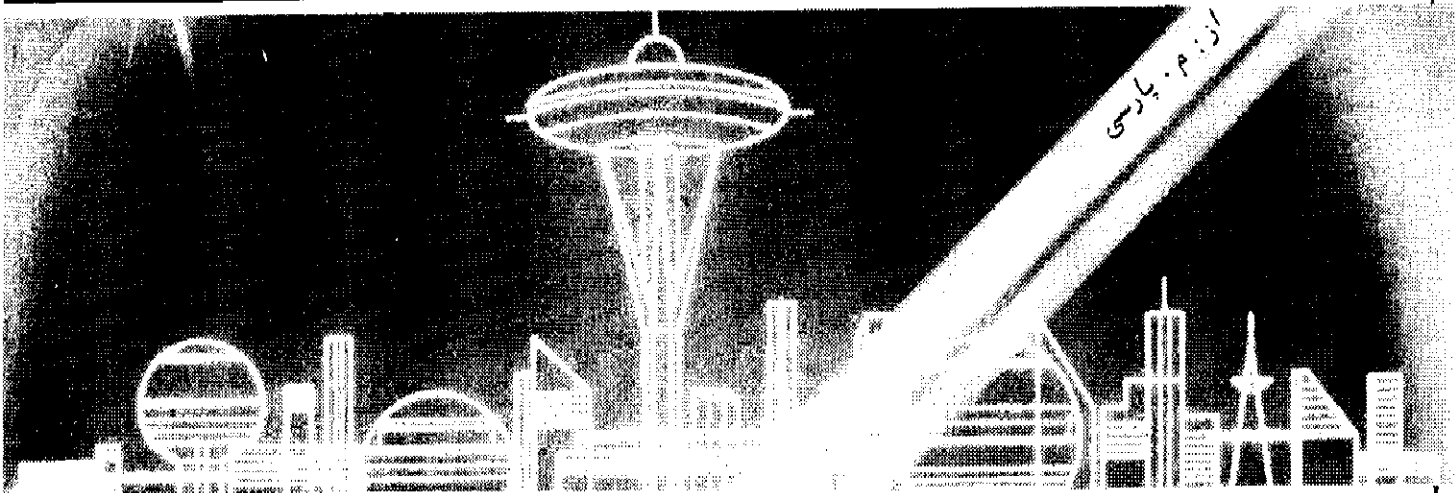

عصر فرداها!

عملاً "متفعل شده، صندوق بین‌المللی پول در دست زدن به طرحهای توسعه، جدید برای جهان سوم دچار تردید می‌شود و این درحالیست که تمامی طرحهای پیشین آن با شرایط جدید غیر قابل انطباق می‌باشند، گات در برابر مسئله جدید تجارت خدمات و اطلاعات دچار سردرگمی شده، گومکون تلویحا "به‌وسیله ریژگف و دیگر مسئولین بلوک شرق اعلام ورشکستگی کرده، پیمان ورشو به دنبال بهانه‌ای برای انحلال خود می‌گردد! درحالی‌که ناتو احساس می‌کند که اروپا دیگر میهماندار خوشرویی نیست، چتر موازنه قدرت هسته‌ای که محور اصلی حفظ تعادل ژئوپولیتیک جهانی محسوب می‌شد کم‌کم ناپدید می‌شود و پایان جنگ سرد خبر از سالهائی داغ در جغرافیای سیاسی جهان سوم می‌دهد که اولین نمونه‌های آن تلاش عراق برای تغییر نقشه سیاسی منطقه است، ساختار توزیع قدرت در جوامعی که پای در مرحله فوق صنعتی نهاده‌اند، عمیقاً در حال دگرگونی است و این درحالی است که فرهنگها پیوسته به‌سوی تنوع بیشتر در چارچوب بذل توجه بیشتر به امالتهای تاریخی همزمان با شکل‌گیری و تحکیم شبکه جهانی همبستگی فرهنگی رهسپارند، این واقعیات همراه با هزاران شناسه ریز و درشت دیگر همه و همه نشانه‌های به‌پایان رسیدن مرحله رشد صنعتی در تاریخ تحول تمدن بشری می‌باشند.

نشریه گزارش در نظر دارد طی سلسله گزارشهایی، ضمن تبیین شرایطی که گذر به دوران فراصنعتی را ممکن می‌سازد، شما را با ویژگیهای این مرحله آشنا سازد. در این شماره، خوانندگان را در جریان مشخصات دوران پیش از صنعت و دوران صنعتی قرار می‌دهیم.

شعور جهانی به‌درک این واقعیت سترگ نائل آمده که نظم صنعتی در حال استحاله به تمدن فراصنعتی است

جهان در عصر پیش از صنعت تا پیش از انقلاب صنعتی زندگی مردمان عصر کشاورزی آرام و بی‌دغدغه و در عین حال سخت و طاقت‌فرسا بود. فعالیت تولیدی عمدتاً به منابع بیولوژیکی نیرو (انسان و حیوان) و نیز نیروی باد و آب متکی بود این البته بدان معنا نیست که منابع دیگر نیرو به‌کار گرفته نمی‌شد. بلکه عمده نیرویی که برای فعالیت به‌کار گرفته می‌شد از این منابع بود. ساختار سخت افزاری که برای کار مورد استفاده قرار می‌گرفت

آغاز ماجرا سالهای دهه هفتاد بود، دهه‌ای که در ابتدای آن ریچارد نیکسون با قطع وابستگی دلار و طلا امواج بی‌پایان "دلارهای اروپایی" یا "دلارهای بی‌وطن را در آسمان آتلانتیک به پرواز درآورده و بدینوسیله کوشید تا اولین شکافهای عمیق بر پیکره نظم برتون وودز را پر کند و در آخرین سالهای آن نیز برآمد شکفت انگیز جنبش اسلامی در خاورمیانه، این گاهواره تاریخی تمدن اسلام افکار عمومی جهان را شوکه کرد.

در سالهائی که نظام‌های کاپیتالیستی با سعیت اقتصادی‌شان و حکومت‌های سوسیالیستی با استبداد سیاسی فرهنگی اقتصاد خود تمامی منابع این سیاره را صرف ادامه بازی تنازع بقاء دارویی می‌کردند تا به جادوی سپاه قدرت دست یابند و واقعه‌ای شگرف در شرف تکوین بود، واقعه‌ای که فراتر از این بازی‌های صنعتی، تغییر ساختار روابط انسانی را از خانواده گرفته تا جغرافیای سیاسی جهان به بنیادی‌ترین شکل ممکن هدف خویش قرار می‌داد و در همان سالها نشانه‌های ظهور این پدیده تاریخی در روندهای غیر معمولی که صحنه زندگی نسوع انسان را عرصه جولان خود قرار می‌دادند دیده می‌شد: بروز اختلالات ساختاری در کارکرد نهادهای مالی بین‌المللی یعنی بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول که دو ستون اصلی نظم برتون وودز محسوب می‌شوند، پیدایی همزمان رکود، تورم و بیکاری در اقتصادهای پیشرفته غربی، وقوع انقلاب اسلامی و ظهور امواج حاصل از این انفجار در خاورمیانه و شمال آفریقا، از نفس افتادن نظام‌های کمونیستی، پدید آمدن مسئله‌های جهانی به نام بحران خانواده؛ پیدایش گیش گونه‌های رنگارنگ در کشورهای پیشرفته صنعتی، تلاش اجتماعی-فرهنگی برای تعریف مجدد نقش زن در پهنه زندگی خانوادگی و روابط اجتماعی، ظهور پیکره اروپای متحد و بالاخره تحولات اعجاب‌آور و پرشتاب در بلوک شرق که هم‌اینک در داغ‌ترین نقاط آن قرار داریم. و اکنون دیگر از ولادی وستک تا کرانه‌های غربی اقیانوس اطلس (ساحل شرقی) همه در براره آن سخن می‌گویند (گورباچف آن را انقلاب علمی-فنی می‌خواند، یاسوهیرو ناگازونه از چرخش قطب‌نمای تاریخ به سوی حوزه اقیانوس آرام سخن می‌گوید، ژان ژاک سروان شواپیر دبیر کلوب پاریس آن را اعجاز ذکاوت انسانی دانسته و جرج بوش از نسیم تازه‌ای سخن می‌گوید که در جهان وزیدن گرفته است، حرف همه یکی است، تفاوت تنها در شکل عبارات است: 'شعور جهانی به‌درک این واقعیت سترگ نائل آمده که نظم صنعتی در حال استحاله به تمدن فراصنعتی است! مگانسیم‌هایی که تمدن صنعتی برای بقاء خود بوجود آورده بود دیگر قادر به حمل مفضلات بسیار پیچیده و در عین حال نوظهور جهانی نیستند، بانک جهانی در برابر مشکل غیر قابل حل بحران بدهی‌ها

بسیار ساده بود: خیش، آسیاب بادی، چرخ چاه، انواع اهرمهای ساده و مرکب که را همه اینها آسیابهای بادی و آبی بودند شاید بتوان گفت که آسیاب بادی و آبی نماد راستین تمدن کشاورزی بود. عرصه فعالیت انسان محیط باز و مسطح زمینهای کشاورزی و مراتع دامپروری و کانون تجمع اجتماعی اش به طور عمده دهکدههای کوچک و منزوی کشاورزی و تعداد انگشت شماری شهرهای تجاری بود. انسان عصر کشاورزی غالباً در محیطی بسته زاده می شد، زندگی و کار می کرد و چشم از جهان فرو می بست، خانواده اش خانواده های بزرگ (گسترده) و پر بچه بود! از پدر بزرگ تا نوه های ریز و درشت روابط انسانی اش بسیار نزدیک و با توجه به یکنواخت بودن شرایط زندگی و نیز کندی بسیار تغییرات ساختار اجتماعی منکی به سننهای برجوا و عمیقاً مورد احترام فرهنگی بود، بزرگترین مرد فعال خانواده از قدرت بلا منازع یک امپراتور در محدوده خانواده گمی برخوردار بوده و مسئولیت حل کلیه مسائل را به عهده داشت، ارتباط بین جوامع کوچک کشاورزی به دلیل صعوبت ارتباطات یعنی ضعف سیستمهای انتقال کالا و اطلاعات بسیار سست و شکننده بود. انسان دوران کشاورزی هر چند در چارچوب دهکده خود احساس تنهایی نمی کرد اما در پهنه جهانی به شدت منزوی و تنها بود!

وضع غذا، پوشاک و بهداشت اگر بخواهیم از تصاویر کاذبی که فیلمهای سینمایی بدست می دهند یا فراتر نهمیم بسیار بد بود، عمده پوشاک این دوره از پارچه های ضخیم و زمخت دست بافی بود که به دلیل فقدان امکانات کافی به زیبایی آن توجه بسیار کمی می شد، غذای انسان قرون وسطی بسیار ساده، یکنواخت و فاقد غنای لازم از نظر ویتامین و پروتئین بود، گرسنگی و قحطی های ادواری اتفاقی معمول به شمار می رفت، حتی تا پیش از کشف سیب زمینی به عنوان اصلی ترین ماده غذایی آن دوران مناطق مختلف معمولاً دچار قحطی های موضعی شده و حریق گرسنگی قربانیان فراوانی می گرفت، وضع بهداشت نیز بهتر از این نبود، هر چند در آن دوران هیچ اثری از آلودگی های شیمیایی حاصل از مکانیسم تولید صنعتی یافت نمی شد ولی به دلیل فقدان تکنیکهای موثر گندزدایی که خود محصول تحول نظام صنعتی بودند آلودگی های طبیعی در محیط شهر و روستا پدید می آمد، استعمال در با فرهنگ ترین اقشار اجتماعی شهرهای بزرگ آن دوران یک واقعه فصلی بود! به طوری که افراد متحمل برای گریز از بوی زننده عرق و کثافتی که با خود حمل می کردند مجبور به استفاده از انواع مواد خوشبو کننده بودند، یک اسهال ساده می توانست نقطه پایان حیات یک انسان باشد. بیماری های واکسیناسیون و سرعرت در شهر و روستا شیوع پیدا می کرد و قربانیان فراوانی می گرفت که نمونه بارز آن طاعون بزرگ اروپاست که در آن زمان جان میلیونها مرد و زن و کودک را به دلیل ناتوانی تاریخی انسان در مقابله با مکانیسم های تخریب گر طبیعت گرفت.

انقلاب صنعتی هر چند صمیمیت روستایی را از بین برد ولی همبستگی جهانی را بیشتر کرد.

بشر وارد عصر صنعت می شود

در حد فاصل اواسط سالهای ۱۶۰۰ و اواخر سالهای ۱۷۰۰ غرش مهیب امواج تحولی عظیم خاک اروپا را به لرزه درآورد: اروپا دهانه آتشفشان انقلاب صنعتی شده بود! واقعه ای که می رفت تا نژاد انسان را از عصر کشاورزی به مثابه دورانی که مرکز ثقل فعالیت های تولیدی بر پایه پرورش طبیعی گیاه و حیوان قرار داشت خارج ساخته و به دنیای صنعتی یعنی جهانی که در آن ثقل فعالیت های تولیدی انسان منکی به پردازش صنعتی مواد به منظور کسب کالاهای مصنوعی می باشد وارد سازد. انقلاب صنعتی همه چیز را از بنیان دگرگون ساخت، منابع سابق نیروی خود را به منابع پر توان بخار، نفت و مشتقاتش و الکتریسیته دادند، انواع موتورهای بخاری، نفتی و الکتریکی که در دل سیستمهای پیچیده صنعتی قرار گرفته بود موجب تولد پدیده های شد که با سرعتی شگرف به غول بلا منازع شهرهای نوپا بدل شده و به عنوان قلب تپنده

جامعه صنعتی لقب نماد راستین این تمدن را به خود اختصاص داد: کارخانه!

کارخانه چونان آهن ربایی سحرآمیز جمعیت روستاها را از فضای باز مراتع و مزارع به دور خود آورد و زیر یک سقف جمع کرد و با مکیدن تمامی امکانات مادی و انسانی، جوامع متراکم صنعتی را گرد خود به وجود آورد. دیگر از آن صمیمیت روستایی و محیط بسته و آرام دهکده های منزوی خبری نبود چرا که شبکه ارتباطات جامعه صنعتی حتی روستاها را هم به اقمار وابسته شهرها بدل می کرد! حالا دیگر انسان صنعتی در هیاهوی سرگیجه آور اطراف خود احساس تنهایی نمی کرد هر چند که از تنهایی جهانی اش کاسته شده بود!

طی حدود سیصدسال پس از این واقعه پیکره صنعت جهانی بر پایه چند شاخه اصلی یعنی صنایع فولاد، نساجی، شیمیایی و... منکی بر ساختار انرژی که عمدتاً از سوخت های فسیلی تغذیه می کند شکل گرفت این پدیده تاریخی صمیمیت روستایی را از بین برد ولی همبستگی جهانی را بیشتر کرد، خانواده گسترده گذشته را در هم شکست و بدینوسیله در حق کهن سالان مرتکب بی رحمی های فراوان شد به طوری که جهان را با مسئله کهن سالان و مضامین اجتماعی - اخلاقی آن مواجه ساخت اما در عوض توجه شایان تحسینی نسبت به کودکان در چارچوب خانواده هسته ای و نیز خدمات اجتماعی به خرج داد، با اینکه به شکل وحشیانه ای محیط زیست را آلوده ساخت اما در عوض موجب گسترش درختان بهداشت عمومی شد بیماری های فراوانی را مهار کرد ولی نباید از خاطر برد که با دو جنگ خانمانسوز جهانی و نیز دهها جنگ خشونت بار منطقه ای زخمهای عمیقی بر وجدان تاریخی نوع انسان نهاد، رفاه عمومی را تا سطح غیر قابل مقایسه ای نسبت به قرون وسطی بالا برد هر چند با شتاب سرگیجه آور تحولات اقتصادی - اجتماعی خود موجب فقدان امنیت اقتصادی و پیدایش پدیده "دلهره صنعتی" شد.

آری نظام صنعتی هم خدمات درخشانی به تمدن بشری کرد و هم مرتکب فجایع ننگ دهنده ای در حق نصف نسل بشر بلکه تمامی ساکنین این گوی آبی درخشان شد اما بهر رو امروز این غول عاصی با تمامی نکات مثبت و منفی اش خود دچار عارضه کهنسالی شده و گرد مرگ برچهره دود آلودش نشسته است.

شعایی از جهان آینده

امروز نظام صنعتی آخرین مراحل استحاله خود را پشت سر می گذارد، این اما آن چنان که تاریخ اندیشان می انگارند به معنای پایان مدنیت انسان نیست بلکه چون همواره این شش هزار سال اخیر! تمدنی تازه و جوان از دل ساختارهای پوسیده و ترک برداشته آن در حال فرا روئیدن است پدیده ای که نطفه های اولیه آن پس از سالهای پرتب و تاب جنگ جهانی دوم در نسلی از تکنولوژی های نوین که با سرعتی شگرف در حال رشد بودند بسته شد.

پیشناز نسل تازه تکنولوژی های فرا صنعتی

پیشناز این نسل تازه تکنولوژی های فرا صنعتی انفرماتیک یا دانش پردازش داده های اطلاعاتی است. اکنون دیگر می توان گفت که انفرماتیک می رود تا به روح زمان ما بدل شود، صنایع داده پردازشی به همراه همزاد تکنولوژیک خود یعنی میکروالکترونیک سریع ترین رشد را در دهه گذشته از آن خود ساخته اند. جادوی انفرماتیک به درون نسج تمامی فعالیت های تولیدی بشر رسوخ می کند از کارخانه های تمام خودکار اتوموبیل سازی در ژاپن تا تجارتخانه های جبل علی در امارات!

در واقع می توان گفت انقلاب انفرماتیک موجب جهش خارق العاده توانایی های خرد انسانی در دست بندی، نگهداری و استفاده تحلیلی از داده های اطلاعاتی گشته است و این تحول به نوبه خود تغییراتی بنیادی در فعالیت های اجتماعی انسان در همه ابعاد بوجود خواهد آورد.

در حال حاضر سیستم های داده پردازشی در همه ابعاد از هنر گرافیک کامپیوتری گرفته تا پرواز سفاین فضایی، به قلب تپنده تمامی جاه طلبی های نژاد انسان بدل گشته اند و این تازه ابتدای ماجراست!

مهندسی ژنتیک یکی دیگر از عناصر شکل دهنده آینده فرزندان ماست. بنابه گفته مجله New Scientist با دو برابر شدن حجم

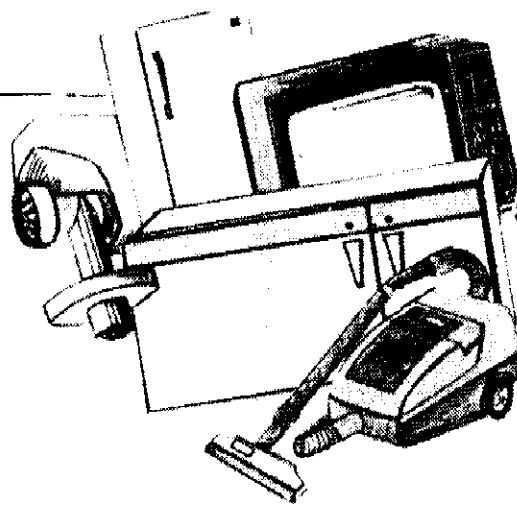
از تاریخ ورود به کشور ترخیص و یا اعاده نکردند. متروکه تلفی و برابر مقررات بفروش خواهد رسید.

۳ - وارد کننده انومبیل که حوز ترخیص (پروانه سبز گمرکی) دریافت کرده باشد، به همراه انومبیل به اداره راهنمایی و رانندگی - دایره شماره گذاری - مراجعه و نسبت به انجام نشریفات شماره گذاری و پرداخت مالیات و عوارض مربوط به آن اقدام می کند و پلاک شهرانی دریافت می دارد.

۴ - جمع هزینه تمام شده یکدستگاه انومبیل وارداتی عبارتست از:

قیمت خرید اولیه + هزینه بیمه و حمل + هزینه های گمرکی (حقوق و عوارض گمرکی و سود بازرگانی) + هزینه شماره گذاری (هزینه شماره گذاری و مالیات مربوط به آن ۴۴/۵ درصد از مجموع ارزش تعیین شده انومبیل بوسیله گمرک و هزینه های گمرکی مندرج در پروانه سبز است)

۵ - فارغ التحصیلان ایرانی دانشگاه های خارج که دارای مدرک فوق لیسانس یا بالاتر بوده و مایل به خدمت در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی کشور هستند، در صورتی که مدارک و صلاحیت عضویت آنها در هیأت علمی به تأیید برسد، طبق تصویب نامه کمیسیون فرهنگی هیأت دولت، هنگامی که خودرو سواری شخصی خود را بر اساس مقررات تصویب نامه صوابط ورود خودرو شخصی، مورخ ۶۹/۶/۱ به کشور وارد می کنند از پرداخت حقوق و عوارض گمرکی و ۳۵ درصد سود بازرگانی منطبقه معاف هستند.

مقررات واردات لوازم منزل و ابزار کار

عضویت در هیأت علمی، به تأیید دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی کشور رسیده باشد.

۳ - در گذشته از چنین معافیتی استفاده نکرده باشند.

تبصره ۱ - صلاحیت با عدم صلاحیت جهت عضویت در هیأت علمی، می باید حداکثر ظرف (۶) ماه از تاریخ اظهار تمایل، به اطلاع متقاضی برسد.

تبصره ۲ - فارغ التحصیلان مشمول این تصویب نامه می توانند ابزار و لوازم کار مورد نیاز خود را (به تشخیص دانشگاه یا مؤسسه آموزش عالی و تحقیقاتی مربوط)، با معافیت از پرداخت درصد سود بازرگانی متعلقه وارد و ترخیص نمایند.

تبصره ۳ - اسامی افراد واجد شرایط استفاده از تسهیلات این تصویب نامه، حسب مورد توسط وزارتخانه های فرهنگی و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی کشور به گمرک ایران اعلام می گردد و این افراد می توانند یک ماه قبل از مراجعت به کشور، با رعایت مفاد این تصویب نامه و سایر مقررات مربوط نسبت به ورود و ترخیص کالاهای مذکور اقدام نمایند.

تبصره ۴ - فارغ التحصیلان مشمول این تصویب نامه که بر اساس مقررات موضوع تصویب نامه شماره ۸۶۵۲/ت ۱۹۱ هـ مورخ ۱۳۶۹/۶/۱ خودرو سواری شخصی خود را به کشور وارد می نمایند از پرداخت حقوق و عوارض گمرکی و سی درصد سود بازرگانی متعلقه معاف می باشند.

آئین نامه اجرائی و مقررات واردات لوازم منزل و ابزار کار فارغ التحصیلان خارج تسهیلات دولت برای واردات لوازم منزل و ابزار کار جهت فارغ التحصیلان ایرانی دانشگاههای خارج که به تصویب کمیسیون فرهنگی هیأت دولت رسیده است برای اجرا به گمرک ایران ابلاغ شد.

متن این تسهیلات که زیر عنوان "آئین نامه اجرائی تبصره ۴۴ قانون برنامه اول توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران" جهت بازگشت فارغ التحصیلان ایرانی به تصویب رسیده است به این شرح است:

آئین نامه اجرائی تبصره (۴۴) قانون برنامه اول توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

فارغ التحصیلان ایرانی دانشگاههای خارج از کشور که مایل به خدمت در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی کشور هستند، در صورت احراز شرایط زیر می توانند حداکثر ظرف (۹) ماه پس از مراجعت به کشور وسائل متعارف زندگی خود را (شامل یخچال، یخچال فریزر، تلویزیون، ماشین لباسشویی و ماشین ظرفشویی) با معافیت از پرداخت حقوق و عوارض گمرکی و سی درصد سود بازرگانی متعلقه وارد و ترخیص نمایند.

۱ - مدرک تحصیلی فارغ التحصیلان حداقل به ماخذ کارشناسی ارشد (فوق لیسانس) در وزارتخانه های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (حسب مورد) ارزشیابی شده باشد.

۲ - صلاحیت فارغ التحصیلان جهت

نیازهای غذایی انسان که یکی از اصلی ترین جنبه های بحران تمدن فعلی را تشکیل می دهند تا حد زیادی برطرف خواهد شد. با گسترش این تکنولوژی آینده، این سیاره شاهد پیدایش و رشد دهکده های دریایی فوطةور و یا نیمه فوطةور خواهد بود که به یکی دیگر از کانونهای فعالیت تولیدی انسان بدل خواهند شد.

و بالاخره انرژی فراوانی که از تکنولوژی گذاخت هسته ای حاصل می شود همراه با ساختار چند جانبه و انبوه زدایی شده انرژی که شامل روش های بسیار متنوع برای تأمین انرژی می باشد منابع نیروی ما را شامل می شوند.

این تکنولوژی ها هریک چه تا شیری در زندگی ما و فرزندان ما داشته و چه نقشی در معماری تمدن فراصنعتی آینده خواهند داشت؟ جنبه های مختلف زندگی شخصی و اجتماعی انسان چه تغییراتی خواهد کرد؟ کدام روندهای فرهنگی تازه به وجود خواهند آمد؟ اینها و هزاران سؤال کلی و جزئی دیگر موضوع مباحثات آینده ما در این بخش خواهند بود، "گزارش" افتخار دارد که آغازکننده این بحث جذاب فرهنگی تاریخی به شکل سیستماتیک در مطبوعات ایران می باشد و در این راستا از همین جا دست تمامی اندیشمندان را که فراتر از قاعده های معمول به دنبال واقعیات نوین آینده را می کاوند می فشارد!

اطلاعات در زمینه ژنتیک در هر پریرود زمانی دوساله و با پیشرفت های چشمگیر این تکنولوژی در دو دهه اخیر: "مهندسی ژنتیک مرحله اصلی برپا کردن تجهیزات را پشت سر گذاشته و اکنون آماده ورود به مرحله بهره برداری مرحله ای که در آن درست به همان صورت که مادر مواد پلاستیکی و فلزات دخل و تصرف می کنیم قادر خواهیم بود مسیر تحول سیستمهای حیاتی را هم تغییر دهیم."

اکنون مهندسی ژنتیک قادر است از نظر ژئوریک! به حل مشکل انرژی کمکهای فراوانی انجام دهد و این مربوط می شود به پروژه کشت مصنوعی میکروبی که قادرند نور خورشید را به انرژی الکتریکی - سیمایی بدل کنند و این فقط یک نمونه کوچک از چشم اندازهای این دانش بود تا ذهن خواننده نسبت به وسعت عرصه ای که مهندسی ژنتیک در برابر خود گشوده باز شود، ما در جای خود به تفصیل راجع به جنبه های مختلف کاربرد این تکنولوژی فرا صنعتی سخن خواهیم گفت. در مرحله فرا صنعتی بشریت به طور همزمان عمر کشاورزی را در اقیانوسها آغاز خواهد کرد. اگر کشاورزی و پرورش حیوانات در اقیانوسها به شکلی سیستماتیک و با تکیه به امکانات جدیدی که انقلاب تکنولوژیک معاصر در اختیار فرهنگ بشری گذاشته سازمان داده شود